

2. ÉVFOLYAM

Alapóraszám: 36 óra
1 óra/hét

A témakörök áttekintő táblázata

Témakör sorszáma	Témakör neve	Óraszám
1.	Anyagok a környezetünkben. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés.	19
2.	Otthon – család – életmód	7
3.	Jeles napok, ünnepek	6
4.	Közlekedés	4
Összes óraszám:		36

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Anyagok a környezetünkben. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés.	Órakeret 19 óra
Előzetes tudás	Eszközhazsnálat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban. A munka során felhasználandó anyagok technológiai tulajdonságainak megtapasztalása, irányított (felhasználás célja szerinti) vizsgálata. A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítségével. Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig. Kézügyesség fejlesztése. Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata. Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben. Tanulási szokások (sorrendiség, időbeosztás, hatékonyság) alakítása. Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása. Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.	

Ismeretek/Fejlesztési követelmények	Javasolt tevékenységek
<i>Az anyagok</i> Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk. Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján). A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.	- Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termések gyűjtése. - Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben. - Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termések válogatása, becslés, tervezés. - Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció.
<i>Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek alakítása</i> • Képlékeny anyagokból (só-liszt gyurma, agyag, tészta) formák alakítása. • Papír alakítása. • Füzőlap munka. • Faanyagok (hurkapálca, fenyőléc) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással. • Fémhuzal alakítása hajlítással. • Szálak anyagok, fonál jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat). • Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, csomózás, pompon készítése) és egyéb kézműves technikák (nemezelés, gyöngyfüzés). • Gombfelvarrás. • Síkbábok készítése papír, fa, fonál és textilanyagok felhasználásával. • Tárgyak készítése természetes anyagokból (termésekből, csuhéból stb.). • Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak. • Takarékos anyagfelhasználás. • A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek régen és napjainkban.	- Levélpréselés módszerének megismerése: levélkép készítése. - Magkép készítése. - Kavicsfestés. - Csoportmunkában tájkép készítése magokból kirakott mozaikkal. - Képlékeny anyagok tulajdonságainak megismerése, anyagvizsgálat érzékszervekkel. - Képlékeny anyagok alakítása: gyúrás, lapítás, gömbölyítés, hengerítés, mélyítés, kivájás, nyújtás, mintázás. - Edényké, gyöngyök, szélcsengő készítése agyagból. - Só-liszt gyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése. - Mézeskalács-készítés. - Hagyományos mesterségek megismerése. - Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk. - Papír sodrásával, gömbölyítésével, gyűrött és sodrott papírból, papírgömböcskékből őszi fa, őszi kép készítése. - Fatörzs és ágak készítése tépéssel, levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással. - Legyezőhajtással, redőzéssel figurák készítése. - Origamijelek ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása. - Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle, kreatív játékok készítése. - Papírszövés. - Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak

	megfigyelése. - A fa darabolása, csiszolása, hegyezése. - Spatulából figurák, könyvjelző és ajándékkísérő készítése. - Kunyhó készítése fonással. - Vesszőfonással ajtókopogtató, mini kosár készítése. - Mesterségek, műhelyek megismerése. - Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják? - Csomók és masni kötése, sodrás, bojt készítés, hármass fonás, körmön fonás, nemezelés, pomponkészítés.
Tanulási eredmények	- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; - alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát. - adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; - egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; - alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; - saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; - értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; - felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; - rendet tart a környezetében; - törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; - szelektíven gyűjti a hulladékot; - rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; - otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; - takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; - tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; - az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; - társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; - felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; - ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

Kulcsfogalmak/ Fogalmak	Anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, becslés, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, átalakított anyag, sablon, mintaelem, szálas anyag, fonás, csomózás, nemezelés, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építmény.
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Otthon – család – életmód	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	A családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során. A környezet- és egészségtudatosság egyes elemeinek megalapozása. A családkép és a családi otthon képének alakítása. A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása. Az önismeret fejlesztése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Javasolt tevékenységek
<i>Élet a családban</i> Hétköznapi és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása síkbábokkal. Családi szerepek. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.		- Beszámolók lakóhelyünkről. - Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták. - A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük. - Építőelemekkel házak építése. - Építés alapformára, körvonalrajz, alaprajz készítése.
<i>Biztonságos otthon</i> Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Háztartási eszközök, gépek használatának lehetőségei. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: sérülést okozó tárgyak, tüzgýújtó eszközök, gáz, elektromosság, gyúlékony, maró, illetve mérgező vegyszerek, romlott ételek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése.		- Különleges építmények tervezése. - A szoba berendezése: bútorok készítése. - Családtagok bemutatása, köszönés, bemutatkozás. - Családi munkamegosztás, házimunka és napi tevékenységek, háztartási munkák csoportosítása. - Napirend készítése. - Étkezési szokások, az egészséges táplálkozás alapjai, egészséges életmód. - Napi étrend készítése: élelmiszerek, ételek, italok, vitaminok. - Egyszerű ételkészítés.

<i>Családi időbeosztás</i> Munkaidő, tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. Rajzos programajánlat készítése.	- Asztalterítés, asztali illemtan, asztalterítés, szalvétahajtogatás, meghívó, ültetőkártya készítése. - Tisztálkodási szokások: személyi higiéniahoz, testápoláshoz kapcsolódó plakátok készítése. - Napszaknak, évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés: öltöztetőbabák, divatbemutató. - Ruházat tisztántartása, szekrényrendezés. - Környezetünk tisztán tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. - Veszélyforrások: gyufa, gáz, elektromos áram balesetmentes használata.
<i>Tisztaság és rend</i> Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Személyes higiéné, tisztálkodás szabályainak ismerete. Környezetünk tisztán tartása. Takarékosság energiával, vízzel. A szelektív hulladékgyűjtés célja, jelentősége és megvalósítása.	
<i>Táplálkozás</i> Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Zöldség- és gyümölcstál, szendvics készítése. Vendégvárás, dekoráció készítése zöldségekből, gyümölcsökből.	
<i>Testápolás</i> Higiéné. Testápolás (kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás, intim területek tisztántartása) eszközei és anyagai.	

<i>Célszerű öltözködés</i> A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés. Ruhadarabok válogatása, csoportosítása, hajtogatása. Szekrényrendezés. Öltöztetőbaba modell ruhatárának rajzolása, öltöztetése.	
<i>Növényápolás, állatgondozás</i> Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. A növények életfeltételeinek biztosítása. Hobbiállatok gondozása, felelős állattartás.	
Tanulási eredmények	- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. - felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; - felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; - otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját; - takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; - rendet tart a környezetében; - törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; - szelektíven gyűjti a hulladékot; - ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; - ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
Kulcsfogalmak/ Fogalmak	Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, közösség, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, higiéné, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.

Tematikai egység/ Fejlesztési célok	3. Jeles napok, ünnepek	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési	Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése.	

céljai	A saját felelősség belátása, vállalása és érvényesítése a közvetlen környezet alakításában. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása. Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények	Javasolt tevékenységek	
<i>Családi rendezvények, ünnepek, események</i> Születésnap, névnap, házassági évforduló megünneplése, az ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok. Esküvő, temetés, baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai. Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése. Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása. A tapasztalatok megbeszélése.	- Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló, ... - Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása. - Hímes tojás készítése. - Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése. - A keresztény ünnepekhez, hagyományörző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése. (karácsony, húsvét, anyák napja,...)	
<i>Iskolai és osztályrendezvények</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl. mikulás, karácsony, farsang, anyák napja, gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. Egyházi ünnepekhez kapcsolódó népszokások, tevékenységek. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (programfüzet, díszletek, jelmezek stb.) előállítás vagy beszerzése. A biztonságos környezet megteremtése. A közös tapasztalatok, az átélt érzések megfogalmazása.		
<i>A közösségért végzett munka</i> Teremdekoráció készítése a tanult technikák alkalmazásával. Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.		

Tehetséggondozás, versenyek.	
Tanulási eredmények	- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; - alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát; - felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; - ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Kulcsfogalmak/ Fogalmak	Rendezvény, ünnep, jeles nap, népszokás, munkaszervezés, program, dekoráció, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, esztétika.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Közlekedés	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az előző évfolyamon megismert szabályok és fogalmak.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Javasolt tevékenységek
<i>Gyalogos közlekedés szabályai</i> A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése. A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa, a rendőri karjelzések és a gyalogos közlekedés jelzőtábláinak ismerete.		- Séta az iskola környékén, figyelemfelhívás a veszélyhelyzetekre: gyalogos és kerékpáros közlekedés, úttesten való átkelés szabályai, közlekedési lámpa jelzéseinek ismerete, közlekedési szituációs játék. - Jelzések, táblák megfigyelése. - Helyes és helytelen viselkedés megfigyelése és elemzése. - Gyalogosokra vonatkozó közlekedési jelzések és táblák megismerése. - Tömegközlekedési eszközök megismerése. - Udvariassági szabályok megismerése és alkalmazása.
<i>A közösségi közlekedés viselkedési szabályai</i> A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai.		

Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása.	
<i>A közlekedésben rejlő veszélyek</i> A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése, megelőzési stratégiák kialakítása. Helyes magatartás a baleseti helyszínen.	
Tanulási eredmények	- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat; - az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; - rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel
Kulcsfogalmak/ Fogalmak	Gyalogos közlekedés, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A 2. ÉVFOLYAM VÉGÉN	
- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása. - Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról. - A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása. - A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet. - Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. - Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén. - A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. - Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás. - Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete. - Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete. - Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek magabiztos alakítása. - Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata. - A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása. - Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása. - Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során. - A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési	

- eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI:

- Fel tudja sorolni a természeti, társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőit.
- Tudjon különbséget tenni a család szerepe, időbeosztása, valamint az egészséges munkamegosztás között.
- Tudatosuljon a gyermekben a háztartási és közlekedési veszélyérzet.
- Ismerje az alapvető háztartási feladatokat, legyen tisztában az eszközök, gépek használatával, valamint veszélyforrásaival.
- Balesetmentesen alkalmazza a tanórán elvégzett munkánál használt eszközöket.
- Ismerje a célszerű takarékoság lehetőségeit.
- Tisztában legyen az órán használatos anyagok megmunkálásával.
- Tudatosan alkalmazza az úttesten való átkelés szabályait.
- Tudjon az adott alkalomhoz illően viselkedni és öltözködni.

Az értékelés módja félévkor szóveges értékeléssel, tanév végén pedig osztályzattal történik.

FÉLÉVES SZÓVEGES ÉRTÉKELÉS 2. évfolyamon:

Technika, életvitel és gyakorlat tantárgyból a tantervi követelményeknek:

1. kiválóan megfelelt 2. jól megfelelt 3. megfelelt 4. felzárkóztatásra szorul 5. nem felelt meg

Érdeklődése

- A technikai jellegű tevékenységeket szívesen végzi.
- A technikai jellegű tevékenységek iránt érdeklődését fel kell kelteni. Munkavégzés előtt és közben biztatást igényel.
- A technikai jellegű tevékenységek iránt érdeklődése egyelőre nehezen kelthető fel.
- Munkavégzés előtt és közben gyakori biztatást és segítséget igényel.

Eszközhasználat, tájékozottság

- A munkafolyamatokban megismert anyagok és eszközök használatában ügyes.
- A munkafolyamatokban megismert anyagokat és eszközöket életkorának megfelelően használja.
- A munkafolyamatokban megismert anyagok és eszközök használatában bizonytalan. Munka közben sok segítséget igényel.

A munkavégzésének minősítése

- A technikaórán készülő munkadarab tervezésében kreatív. A kivitelezésben igényes és pontos.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésében általában igényes és pontos.
- A technikaórán készülő munkadarabot türelmesen készíti el, de nem mindig pontos a kivitelezésben.
- A technikaórán készülő munkadarab kivitelezésekor időnként felületes.
- A munkadarab elkészítésekor munkatempója lassú.

Értékelés a 2. évfolyam tanév végén:

A továbbhaladás feltételei címszó alatt megadott szempontok alapján osztályzattal értékelünk.